

► Koen Van Kaam en Abke Haring tonen dat liefde niet roestvrij is.

© KURT VAN DER ELST



Het is eenzaam achter de façade

JAN DERTAELEN



In *Platina* laat Abke Haring twee eenzame zielen naast elkaar praten. Haar afscheid aan Toneelhuis – Haring moet er vertrekken omdat ze niet meer in de plannen past – had niet mooier kunnen zijn.

Toegegeven, de lessen chemie staan ons niet meer zo helder voor de geest. Een korte opfrissing van de tabel van Mendelejev is bij deze geen overbodige luxe. Platina is het meest zeldzame en duurzame edelmetaal ter wereld. Het oxideert en beschadigt niet, waardoor platina sieraden nagenoeg onverwoestbaar zijn. Meestal wordt het aangebracht in een zeer dun laagje om ervoor te zorgen dat zilver niet oxideert. Zoals de juwelier het ons influistert: een sieraad van platina is een sieraad voor het leven.

In haar nieuwe voorstelling wil Abke Haring het hebben over die dunne, oppervlakkige bescherm laag, dat povere laagje glans dat moet behoeden voor verval. Want ook de liefde is niet roestbestendig.

De scène is van een karige eenvoud. Een naamloze man en vrouw (Koen Van Kaam en Abke Haring) zitten samen aan een tafel. Hun zwijgen wordt moeizaam doorbroken door onsamenhangende smalltalk. Over het eten, het behang, het licht in de kamer. De vragen die ze elkaar stellen komen recht uit kruiswoordraadsels, de antwoorden liggen al klaar op de tong. Ver weg klinkt het eindeloze, ritmische denderen van een trein. Alles staat muurvast in de greep van een ijzeren herhaling.

Holle frasen keren steeds opnieuw terug, als een mantra om alles wat onderhuids kolkte en broeit te bezweren. Terwijl de man onverstoord, als in lethargie blijft zitten, manifesteert zich in

het lichaam van de vrouw een fysiek protest. Ze wringt zich in de meest ongemakkelijke houdingen, lijdt fysiek onder de dwingende herhaling van nietszeggende dooddoeners. In haar ogen groeit de ontzetting om zoveel onbegrip, afstand en onderdrukking.

Geen uitweg

Er verschijnen barstjes in het platina. De bescherm laag van de smalltalk wordt doorboord door onverwachte vragen: 'Wat kan ik doen?', 'Zijn er dingen die je niet gezegd hebt?' Plots stort de hele façade in en zien we wat erachter schuilgaat: twee mensen die zich in elkaars nabijheid altijd eenzaam en onbegrepen hebben gevoeld. Hoe iedere poging om elkaar te naderen tevergeefs is geweest. En tegelijk, nu een van hen niet lang meer te leven heeft: de onmogelijkheid om elkaar los te laten. Het besef dat ze in elkaar vergroeid en verstrengeld zijn.

Abke Haring creëert een universum zonder uitweg. Zowel taal als lichaam worden getekend door een onafgeboken beklemming. De knappe tekst bespeelt vele registers, waarbij schijnbare oppervlakkigheid voortdurend wordt doorsneden door plotse, naar de essentie grijpende noodkreten. Het zijn als dialoog vermomde alleenspraken, verknipt en gelaagd, die schipperen tussen banaliteit en poëzie.

Abke Haring en Koen Van Kaam spelen op het scherp van de snee en zetten hun getroebleerde personages met een onthutsende precisie neer. Alsof ze aan de tafel zijn vast gekluisterd, vinden hun lichamen steeds nieuwe composities om langs elkaar heen te praten. Gevangen in een spreidstand tussen afkeer en affectie.

Nog te zien in Hasselt en Oostende, toneelhuis.be

Haring en Van Kaam spelen op het scherp van de snee en zetten hun getroebleerde personages met een onthutsende precisie neer



De Morgen 23/04/2018, bladzijden 20 & 21

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Morgen

